

LEDČICKÉ NOVINY

Duben 2000

Slovo starostky

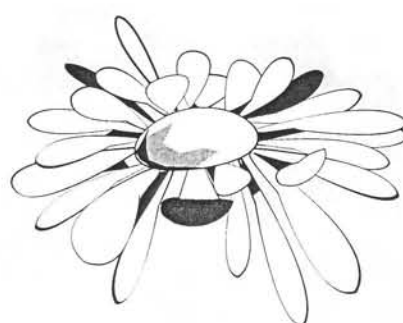
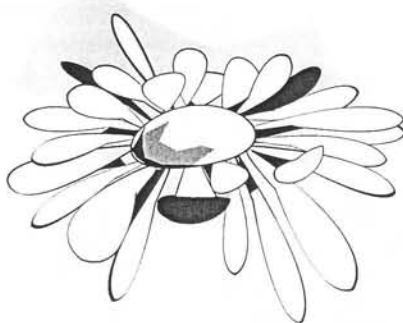
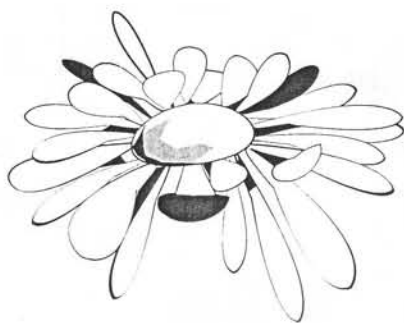
Hned v úvodu těchto řádků bych chtěla s potěšením říci, že na výzvu v únorových Ledčických novinkách k úklidu veřejných prostranství, vodotečí, trávníků a ploch před domy jste mnozí zareagovali s pochopením a tyto prostory postupně dáváte do pořádku. Zdá se, že nás pomalu opouští lhostejnost k životnímu prostředí a že snad i blíží se Den Země oslavíme pořádnou očistou naší obce. I když jsou jedinci, kteří se zbavují odpadu zdánlivě nejjednodušším způsobem – vyvezou jej do polních cest, nebo dokonce sousedovi za plot. Přitom to nikdo nemá zapotřebí, neboť každý už dnes ví, jak zákonně veškerý odpad likvidovat. Chtěla bych vás všechny upozornit na skutečnost, že v dohledné době se do naší obce dostaví pracovníci firmy, která bude vybrána ve výběrovém řízení ke zpracování

územní prognózy sdružení Vltava, jehož jsou Ledčice od 16. února členem. Budou oslovovat naše občany s tím, aby vyjádřili své názory na současný život v Ledčicích i svá přání a vyhlídky do budoucna. Prosím vás, abyste jim vyšli vstříc a neodmítali s nimi hovořit.

Pravděpodobně v polovině května rozšíříme veřejnou vybavenost v naší obci o další službu – mandlování prádla. Mandlovna bude otevřena v prostorách bývalé pošty na evangelické faře.

Na závěr svého dnešního „slova“ bych vám všem chtěla popřát co nejslunečnější a nejklidnější jaro.

Jiřina Michovská

POZOR! NEPŘEHLÉDNĚTE!

Schůzka k realizaci vodovodních přípojek, kde se budete moci zeptat na všechno, co vás zajímá, se uskuteční 20. 4. 2000 od 17 hodin ve škole.

Malá ledčická

kronika

V dubnu, v květnu a v červnu oslaví významná životní jubilea:

50 let	Bušil Jiří čp. 48 (23. 5.) Zeman Václav čp. 60 (10. 6.)	70 let	Holubová Věra čp. 168 (8. 6.)
60 let	Michlová Katarína čp. 46 (1. 4.) Jiránek Václav čp. 226 (11. 4.) Kříček Jiří čp. 5 (4. 6.)	75 let	Jansová Miloslava čp. 88 (24. 6.)
65 let	Srbová Libuše čp. 187 (6. 5.) Jarabica Josef čp. 13 (26. 5.)	80 let	Králová Marta čp. 224 (30. 5.)
		81 let	Srbová Božena čp. 111 (3. 5.)
		87 let	Plicková Anna čp. 90 (20. 5.)
		88 let	Šourková Rozálie čp. 17 (26. 6.)

**Blahopřejeme všem těmto spoluobčanům k jejich významným výročím
a přejeme jim hodně zdraví, klidu a pohody do dalších let.**

Zlatá svatba

22. dubna tohoto roku oslaví padesát let společného života
manželé Marie a Václav Nedvědovi.

K tomuto významnému výročí jim všichni blahopřejeme
a přejeme hodně zdraví, klidu a štěstí do dalších let.

*

Jak se nazývají jednotlivá výročí svatby, jsme už při podobné příležitosti psali, ale víte, proč si dáváme snubní prstýnky? Tento zvyk vznikl v hodně dávných dobách. Pravěký člověk sice dnešní svatební obřad neznal, ale prý si tehdy muž vybíral nevěstu tak, že z kůže upletl jakýsi provázek, který uvázal kolem pasu své milé. Věřil, že tím přejde její duše do jeho těla a zůstanou tak svázáni na věky.

Jako první začali snubní prsteny používat Egypťané. Kruh, prsten byl symbolem věčnosti, která nezná začátek ani ko-

nec. Prsten navlékali na čtvrtý prst levé ruky. Tato tradice se uchovala dodnes. Věřili, že z tohoto prstu vede žíla lásky přímo do srdce. Prsteny se vyráběly z tehdy dostupných materiálů, jako byly kosti, nejrůznější kovy a kůže.

Ve středověku a v období renesance používali bohatí zlaté prsteny zdobené drahokamy. Jednoduchý zlatý kroužek s jemným zdobením se objevuje až v polovině 16. století a tento trend se s malými obměnami dochoval do dnešních dnů.

Kulturní střípky

Seznamte se: Miroslav Sígla

no se několik ledčických občanů zúčastnilo křtu graničády nové knihy s názvem „Osobnosti a osudy kronikáře a spisovatele, obřístevského rodáka Miroslava Sígla.“

„Jsme dostali svolení k publikování jakékoli části díla, otiskujeme alespoň několik řádků z výše uvedených, do které autor připsal: „upřímně všem milým lidem vlastencům“

istoria magistra vitae – výrok o historii, učitelce života – nechť provází naše kroky. Nikdy v budoucnu na okamžik nenecháme zapomenout, odkud jsme a kde jsme se narodili svým matkám a otcům, kde jsme naslouchali svým prvním učitelům, vyváděli klukoviny, měli své první lásky a kde se z nás stali plnoprávní občané této země“.

„Osobnosti a osudy obce“ jsou k dispozici v naší knihovně. Jde o velmi obsáhlé dílo zpracovávající historii Obříství od staré doby po dnešek. Seznamuje také čtenáře s něko-

lika desítkami osobností. Je plné nepřeberného množství dobových ilustrací a fotografií, ale též snímků ze současnosti. Knížka opravdu stojí za to. Je jakousi encyklopedií jedné obce – Obříství, ale má co říci i lidem odjinud.

Miroslav Sígla není jen kronikářem a spisovatelem, ale také velice plodným básníkem. Dovolte nám čítovat z jeho básnické sbírky „Etudy z domova“, která je, mimo jiné, také ve fondu ledčické knihovny.

„Domov můj“

úryvek

*Etudy z domova psával jsem tu tise,
vzpomínal přitom na lásku,
dneska mi pero vyschlo, nic už nenapiše,
pro vísku drahou, pro krásku.*

*Domove milovaný, rád se k tobě vracím,
co všechno netáhne mi náhle hlavou...
Patříme k sobě, já nic nepoztrácím,
příhodu jedinou pro mne navždy drahou.*

Jak přijít v dubnu ke štěstí

Ve měsíc velikonoce, nejdůležitějšího svátku křesťanů. Jsou zvláštní tím, že nemají stanovené stálé data. Slaví se po jarní rovnodennosti (21. 3.) vždy první po prvním jarním úplňku. Loni neděle velikonoční byla na 4. dubna, zatímco letos bude až 23. dubna. Trvají více než týden, kdy má každý den své jméno: neděle (Kristus po svém příchodu do Jeruzaléma nese květy), Modré pondělí, Šedivé úterý, Škaredá (kdy se uklízelo a vymetalo), Zelený čtvrtek, Velký pá-

tek, Bílá sobota, Boží hod velikonoční (neděle) a Velikonoční pondělí.

Čas před Velikonočním pondělkem patřil lidové magii. Na venkově se prováděly nejroztodivnější úkony, které měly zajistit dobrou úrodu, zdraví a úspěšnou budoucnost. Na Zelený čtvrtek se doporučovalo jíst co nejvíce zelené stravy, aby byl člověk zdravý. Na Velký pátek se mělo dýchat do jamky na zahradě, aby nebolely zuby. Kdo na Bílou sobotu slyší zvony, má zdvihnout něco těžkého, aby byl silný.

Velký pátek je i velkou příležitostí ke zbohatnutí. V ten den se totiž, alespoň podle pověstí, otevírají skály a hory a umožňují tak přístup ke skrytým pokladům, z nichž si člověk nezatížený hříchy (a to vy jistě jste) může nabrat. Musíte ovšem počítat s tím, že pokaždé poklad domů nedonesete. Kdo pomyslí na něco zlého, tomu se promění v náruč kamení nebo listí. A může se stát ještě něco horšího. Země zůstává otevřena jen po dobu, kdy se v kostele zpívají pašije. Když dozní, skála se až do příštího Velkého pátku zavře.

Velikonoční pondělí je dnem pomlázky, pro kluky a muže zábavou zábav, kdy je třeba nějakou tu slečnu nebo hospodyní vyšlehat, pomladit. Jak velí tradice, za odměnu dostanou krásně zdobené vajíčko, nejlépe červené. To vždy symbolizovalo nový život a lásku.

Magický rok 2000 je zvláštní i tím, že Velikonoční pondělí připadá na svátek svatého Jiří, kdy podle lidového rčení vylézají hadi a štíři. A to už bývá to opravdové, teploučké a barevné jaro.

Dámy, nastartujte košťata

Měsíc duben končí filipopakubskou nocí – je to noc ze 30. dubna na 1. květen, kdy mají svátek apoštolové Filip a Jakub. Říká se jí také někdy noc Valpružina na památku jisté svatě. Právě o této noci se slétají na velkém sabatu čarodějnice všech kategorií a pořádají své reje, na něž se, jak známo, slétají na košťatech. Do vzduchu se ale čarodějnice nedostanou, pokud si tělo nenatrou magickou masťou. Recept z knihy *Magia naturalis* z roku 1560 uvádí, že tato masť se skládá z tuku nevinného hochy, aloe, durmanu, topolového listu, kadidla, oměje a rulíku. Masť, která přinášela halucinace a pocity blaženosti, se vtírala do podpaží, krku a břicha, nejlépe za úplňku. A mohlo se letět.

Na venkově se snad odjakživa, tedy již od dob pohanských, v poslední dubnovou noc rozdělávaly veliké ohně. Dříve narození si možná pamatují časy, kdy se při pálení čarodějnic každý zbavoval rozbitých trakařů, židlí a dalších dřevě-

ných „krámů“. Lidé věřili v očištnou moc plamenů, kdy odejdou nesváry, neštěstí a nemoci. Součástí magické noci bylo i vyhazování zapálených košťat do výšky, nebo skoky přes oheň. Ohniště se hlídalo až do úplného vyhasnutí. I popel se smetl a zakopal, nebo vhodil do „běhuté“ vody, aby ani smítka nemohlo škodit.

Dnes je pálení čarodějnic provázeno bujarým veselím. Proto vyzýváme všechny místní ženy a dívky. Pořídte si náležité ošacení, patričné koště a správný „image“ a přijďte 30. dubna v 19 hodin na plácek u školy. Tady se bude, kromě jiného, volit MISS ČARODĚJNICE, zpívat a povídat. Odtud také vyjde průvod čarodějnic na Lada. Nezapomeňte přivést i své partnery. Přejeme vám i vašemu koštěti dobrý vítr.

*Než nastoupí vládu květen,
prolétněte ještě světem...*

Den matek

Nezapomněly jste, milé maminky, babičky, tety, slečny..., že se ani nenadějeme a bude tu oslava Dne matek, která letos připadá na neděli 7. května? Udělejte si hezké odpoledne a přijďte ve 14 hodin do školy, kde bude pro všechny připraveno krátké dětské vystoupení, veselá soutěž pro ty „statečné“ z vás a také malé pohoštění. Věřme, že prožijete hezké chvíle a že vás potěší vzájemné setkání alespoň tak, jako loni.

Tento pohyblivý svátek (první neděle v květnu) má své kořeny už v období antického Řecka. Další zmínka o uctívání „Mateřské neděle“ (Mothering Sunday) pochází z Anglie 17. století. Novodobé informace o tomto svátku se však datují až rokem 1908, kdy jej slavilo americké město Fila-

delfie. Den matek r. 1914 oficiálně vyhlásil tehdejší prezident Woodrow Wilson. V roce 1923 se Svátek matek poprvé slavil také v Československu. Nejčastějším a nejmilejším dárkem jsou, a jistě zůstanou, květy a srdíčka. Byť neumělá, vyrobená dětskou rukou, ale vyjadřující úctu a lásku. Proto vyhlášíme soutěž pro úplně všechny ledčické děti od 1 roku.

Namalujte, nalepte, vyšijte, vyrobte... to nejkrásnější srdíčko a přineste je do 3. května do ledčické školy. Srdíčko může být úplně mrňavé, nebo naopak obrovské, ale hlavně ať je z něho cítit, že je pro tu nejmilejší osobu na světě. Všechna srdíčka budou vystavena. Autory těch nej, nej, nej odměníme.

Kam za kulturou v dubnu, v květnu a v červnu?

Pomalu se nám daří pozměnit vžitě představy o nás, venkovských lidech. Upracovaných, starajících se jen o vlastní hospodářství a komfort své rodiny, kteří za kulturou vyrazí jen jednou za dlouhý čas. Který Pražák dnes může říct, že byl letos každý měsíc, ne-li dvakrát, v divadle, tak jako to můžeme říci my? Máme čím dál častěji možnost zúčastnit se třeba oslav tradičních lidových svátků, besed, divadelních představení, výletů a podobně. Co nás tedy čeká v nejbližší době?

-
19. 4. – divadlo ABC Praha, představení „Harold a Maud“, v titulní roli exceluje paní Květa Fialová s Filipem Blažkem, odjezd autobusu je v 17 hodin.
30. 4. – Sabat ledčických čarodějnic
7. 5. – Oslavy Dne matek
14. 5. – Vítání nových občánků Ledčic (od 14 hodin ve škole)
-

V květnu se také po několikaleté odmlce opět uskuteční staročeské máje. S nabídkou na jejich znovuoživení přišla místní mládež. Datum bude oznámeno hlášením místního rozhlasu.

Na květen se chystá i avizované posezení s noblesní a krásnou herečkou, ale hlavně velmi pohodovým člověkem, paní Květou Fialovou. Den a hodinu nám upřesní její manažer a my vás včas pozveme.

Ještě před divadelními prázdninami, 3. června, pojedeme do divadla. Tentokrát do Vinohradského na „Divadelní komedii“.

Pro děti, které chodí do místní základní školy, jsou nachystány poslední dvě návštěvy divadla v tomto školním roce. Ve spolupráci s Muzeem Mělník si děti počátkem června budou moci prohlédnout místa našeho okresního města, která nejsou běžně přístupná, jako je podzemí, hradby nebo depozitáře. Děti také čeká výlet do Prahy, kde navštíví Svět dinosaurů.

17. června – oslavy Dne dětí

Už dnes se všechny ledčické děti mohou těšit na hry, soutěže a zábavy, které jsou pro ně nachystány na sobotu 17. června. Na školním hřišti a přilehlých místech se uskuteční:

- Výstava na plotě – každé dítě zde bude moci vystavit, co umí nakreslit, nebo vyrobit
- Vystoupení nejmenších cvičenek aerobiku
- LEDČICE CUP – mistrovství naší vesnice v minifotbale
- RALLYE LEDČICE – soutěž v kutálení pneumatik
- Pohybové soutěže
- Kolo štěstí
- Soutěž v chytání ryb

Aby se našim malým nezdálo čekání na Den dětí dlouhé, posíláme jim obrázek skřítky Oskara – patrona a ochránce dětí – kterého nakreslila Nikolka Cucová do soutěže „Dobro očima dětí“. Za obrázek získala od časopisu Květy a ČEZu zlatý přívěšek.

17. června – tancovačka s PIKNIKEM

Až skončí oslavy Dne dětí, dostanou možnost vzájemně se pobavit a pořádně si zatancovat a zazpívat i dospělí. Stejně jako loni nám přijede zahrát country kapela PIKNIK z pražského klubu CI 5. Věříme, že bude mít opět veliký úspěch. Jen aby vyšlo počasí...

Pohled do historie: Archeologie a Ledčice

Opíšeme-li na mapě kolem kóty hory Říp kružnici, dotkne se na severu města Roudnice a na protilehlé straně naší neveliké vesnice, která patří k nejstarším obcím v Čechách. Z toho je zřejmé, že žijeme v místech s nejdávnější historií. V místech, která poskytovala příznivé podmínky pro člověka již v pravěku.

Archeologické vykopávky sice přímo na území Ledčic nebyly nikdy uskutečněny, ale jejich velké množství z různých období prehistorie v nejbližším regionu nás opravňuje k domněnce, že i Ledčice byly osídleny mnohem dříve, než uvádějí kroniky.

Jako blesk z čistého nebe zcela nedávno zapůsobily zprávy o výsledcích archeologického bádání Mgr. Ivany Sýkorové z pražského Archeologického ústavu, které prováděla v oblasti pískovny v Račiněvsi. Na dně vybagrované jámy ležely kosterní pozůstatky pravěkého slona lesního a zbytky nástrojů vytvořených rukama člověka. Toho dne, 28. září 1997, byl objeven nález světového významu z období paleolitu, starší doby kamenné, tedy z doby vzdálené více než šest set tisíc let. Kromě úlomků kostí nosorožce, slona skalního, vlka a hyeny byly objeveny také pozůstatky bovidů – pravěkých divokých krav. Ale především nálezy pěstních klínů, prvního pracovního nástroje i zbraně, dávaly tušit, že zde žil *Homo habilis*, člověk schopný. Bylo odkryto i šest pravěkých ohnišť, tzv. butchery place, jakási pravěká kuchyně a místo sloužící tehdejšími lidem ke zpracování kořisti. Takto zachovaných lo-

kalit se na celém světě nachází jenom asi pět. Místo tehdy leželo na břehu Pravltavy, která před více než půlmilionem let tekla západně od Řípu, tedy i v místech, kde dnes leží Ledčice. Z mapky je zřejmé, kudy v průběhu geologických změn postupně tekla Vltava (plnou čarou je naznačen dnešní stav), jaký tvar měla hora Říp i dnešní poloha Ledčic a Račiněvsi.

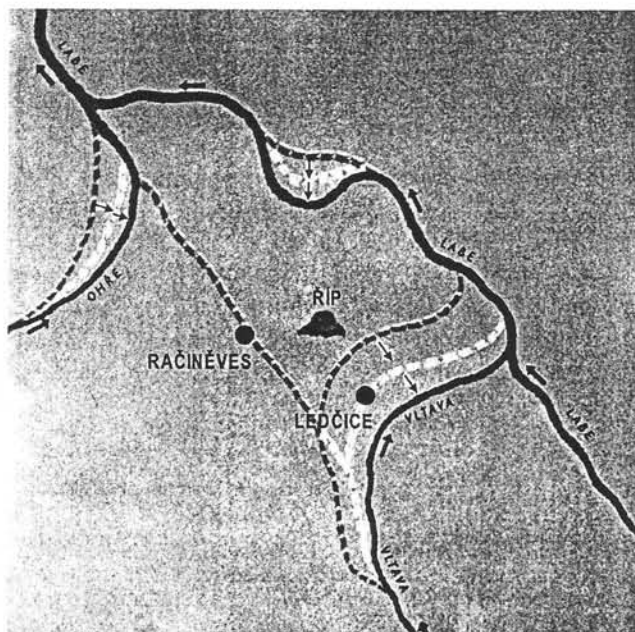
Bohužel, v srpnu roku 1999 musel slibný archeologický výzkum v Račiněvsi prakticky den ze dne skončit. Pro neshody archeologů s německými majiteli pískovny. Ojedinelé naleziště světového významu tak zůstane pro budoucí generace nenávratně ztraceno. Další kosterní pozůstatky a pravěké kamenné nástroje po uplynulých stovkách tisíc let již nebudou vyzvednuty na denní světlo. Sídliště *Homo habilise* zničily bagry.

Osídlení v těsném okolí Ledčic, například na Škarechově, je souvislé již od eneolitu, tj. od pozdní doby kamenné (3. tisíciletí před naším letopočtem). Také v Nové Vsi, Vepřku, Sazené, Budihosticích a jinde byly při archeologických vykopávkách objeveny mnohé pozůstatky po našich předcích. Na příklad v Nové Vsi byla nalezena pravěká zdobená keramika již z mladší doby kamenné, neolitu (5.–4. tisíciletí před naším letopočtem).

Jako výšinné, patrně už tehdy valem opevněné, sídliště z doby eneolitu byl zdokumentován rozsáhlý ostroh vrchu Škarechov mezi Ledčicemi, Novou Vsí a Mlčechvosty. Byly zde kromě jiného objeveny žárové i kosterní hroby a kanelovaná keramika. Bohatší vykopávky z tohoto období, jako kamenné sekery a nástroje z pazourku, pocházejí z Nových Ouholic a Sazené, stejně tak jako nádoba se čtyřmi oušky z Budihostic.

Nejcennější nálezy však pocházejí z doby bronzové (2.–3. tisíciletí před naším letopočtem). Jsou to například bronzové předměty jako kopí, části náhrdelníku, břitva a spona opět z Budihostic.

Úchvatný je nález, s jakým se čeští archeologové dosud nesetkali: našli při výzkumech ve Vepřku keramickou obilní zásobnici, která obsahovala kostřičku asi půlročního dítěte. Takže nádoba sloužila vlastně jako rakev. Pár kroků odtud byly nalezeny další dvě zásobnice přiložené otvory k sobě a v nich pozůstatky přibližně dvouletého dítěte. To bylo uloženo tak, že hlavu mělo v jedné a nohy v druhé nádobě. Na ploše 130 × 40 m bylo ve Vepřku odkryto celkem 35 hrobů. Těla všech pohřbených byla kladena ve skrčené poloze na pravý bok. Hlavy směřovaly k severu. Našlo se tu též 13 drobných bronzových ozdob jako jehlice ke spínání šatů, ale i jantarové korálky a kostěné šídlo.

Velice zajímavé a poměrně početné jsou pozůstatky po keltském osídlení. Konkrétně po jejich kmeni Bójů, který se u nás usídlil zhruba ve 4. století před novým letopočtem a od něhož se také odvozuje i nejstarší název naší země – Bohemia. Kelty pak počátkem nového letopočtu vytlačili Germáni.

V Nové Vsi byl objeven hrob keltského bojovníka, na jehož lebce je patrné léčené zranění. Součástí Keltovy pohřební výbavy byl kožený štít zdobený železnými prvky a velký železný meč patrně s pouzdem.

V nejbližším okolí Ledčic je dokladováno i slovanské osídlení. Zbytky malého výrazně opevněného hrádku nad Jevněvsí pochází snad z 10. (nejpozději z 11.) století našeho letopočtu. Při rozšiřování úvozové cesty v roce 1928 byly nedaleko odtud nalezeny slovanské kostrové hroby, z nichž jeden obsahoval kulovité knoflíky – gombíky – z pozlaceného měděného plechu.

Za zmínku stojí i pohřebiště odkryté pod Škarechovem roku 1853. Při kostrách byly objeveny nádoby s rytou vícenásobnou vlnovkou a dutý kulovitý gombík. Také v oblasti Vepřku byly vykopány nádoby ozdobené typickou slovanskou vlnovkou.

Třebaže Ledčice po celá staletí zůstávaly vzdáleny rozhodujícím událostem české historie a psávalo se o nich vždy

jen v několika řádcích, o jejich velmi, velmi dávném osídlení svědčí i jejich tvar. Je to, přesněji řečeno byla to, typická slovanská okrouhlíce. Tj. do kruhu stavěná osada s centrální návší obestavěnou chalupami, jejichž „záda“ – humna – donedávna tvořily pouze stodoly.

Také název vesnice je velmi starý. Původně se snad nazývaly Ledce, ale protože ves byla menší ve srovnání s okolními osadami, proměnil se její název v toku staletí ve zdvojnásobnou Lečice. Koncovka -ice například v řeči dávných Keltů znamenala něco, co je malé. Že by byl název vesnice opravdu tak starý? To už se dostáváme na tenký led pouhopouhých domněnek. Ale i to je možné. Vždyť také jména řek tekoucích v blízkosti Ledčic mají keltský základ. Vltava: ava = voda; Labe, Albis: albh = bílý, čistý; Ohře, Agara: aga = hbitý, rychlý.

Od čeho ve skutečnosti pochází jméno naší obce, není nikde doloženo a asi se to už nikdy nedovíme. Existují dohady, že prý možná od ledu, o který tu v zimě, díky poloze obce, nikdy nebyla nouze.

Z výše uvedených řádků vyplývá, že žijeme na území s velmi dávnými a bohatými dějinami. Kdo ví, po čem kráčíme při dnešních toulkách touto krajinou. Jaká tajemství ještě čekají na objevení po tisíciletí přikryta půdou země, již dali jméno Bójové...?

Podporovací a vzdělávací spolek ŘIP

Mnozí z nás si už ani nedovedeme představit večer bez svítící obrazovky a do divadla či do společnosti „vytáhneme paty“ jen jednou za čas. A přitom v devadesátých letech minulého století i v menších obcích a vesnicích kypěl docela slušný spolkový a společenský život. Už názvy vznikajících spolků, jako byl například „Palacký“ v Nové Vsi, „Svornost“ v Bříze, „Dobromil“ v Mnetěši, svědčily o tom, že se vesměs jednalo o spolky vlastenecké. Podporovaly své členy v době jejich nemoci, staraly se o sirotky, přispívaly na děti do místních pastoušek, vyplácely pohřebné, ale pořádaly i zábavy, besídky, ochotnická představení a jiné společenské akce. K nejpřednějším organizacím patřily už tradičně také Sokol, Sbor dobrovolných hasičů a další sdružení. Protože i v Ledčicích na konci 19. století začali obyvatelé pociťovat potřebu se scházet, vzdělávat se a kulturněji žít, byl 30. dubna 1897 také tady založen nový spolek s příznačným názvem ŘIP.

Iniciátory a zakládajícími členy Podporovacího a vzdělávacího spolku ŘIP v Ledčicích byli místní občané Jan Kirchner, Josef Brejcha, Václav Bušil, Jan Křtěn, Vincenc Bubeník, František Heran, Václav Hájek a mnozí další. Ustavující schůze se konala u Nováků za účasti šedesáti občanů. Zápisné bylo stanoveno na 1 zlatý a pravidelné měsíční příspěvky 20 krejcarů. Prvním předsedou spolku byl zvolen Jan Kirchner. Při zakládajícím sezení byly schváleny i stanovy spolku, ve kterých se mimo jiné praví:

- Spolek má sídlo v Ledčicích. Jednací řeč jest česká.
- Účel spolku jest šířiti vzdělání členů a podporovati je hmotně. K tomu slouží přednášky z obzoru umění a hospodářství s vyloučením veškeré politiky a náboženství. Dále pak pěstování zábav, výletů a divadla. Podporování členů spolku při nemoci, neštěstí a úmrtí.
- Členové a členky jsou přijímáni na základě dobrozdání.

- O udílení podpor rozhoduje nadpoloviční většina výboru. Podporu vyplácí pokladník. K uhrazení výloh se užívá výnosů zápisného, zábav, darů a odkazů.
- Práva všech členů jsou stejná. Každý může spolkovou místnost navštěvovati, stížnosti a nároky podávati...
- Členem spolku přestává býti, kdo dobrovolně vystupuje, tři měsíce příspěvky dluhuje, nebo byl vyloučen. Vyloučen může být každý, kdo činí různice nebo spolku jinak škodí.
- Valné hromady jsou kompetentní, je-li přítomna jedna třetina všech členů. Nesejdou-li se, odbývá se o hodinu později druhá schůze za každého počtu členů, kdy k platnosti usnesení je zapotřebí nadpoloviční většina hlasů přítomných.
- Vypukne-li mezi členy spor, volí si každá strana 3 členy do smírního soudu, kteří pak volí sedmého coby předsedu, který při rovnosti hlasů rozhoduje.
- V pádu, že by se spolek rozešel, nebo byl úředně rozpuštěn, připadne veškeré jmění spolku na zbylé občany, kteří se o něj podělí.

V roce 1962, kdy spolek oslavil 65. výročí svého založení, byl celkový stav členstva 167 duší. Největší počet členů, 178, měl spolek ŘIP v roce 1958. V roce 1938, u příležitosti 20. výročí vzniku ČSR, byl slavnostně odhalen krásný spolkový prapor, který vyšíla paní Tesařová z Roudnice nad Labem. Matkou praporu se stala paní Purchartová a kmotrami byly paní Houdová a Husáková. Pod novým praporem se prvně vyšlo na pohřeb přítele Antonína Švehly 18. 1. 1939 za účasti 65 členů.

V roce 1953 hrozilo rozpuštění a likvidace spolku. Zásluhou několika členů bylo toto nebezpečí odvráceno a ŘIP tak existuje bez jediného přerušení sto tři roky. Kolik obcí v našem regionu se podobnou skutečností může pochlubit?

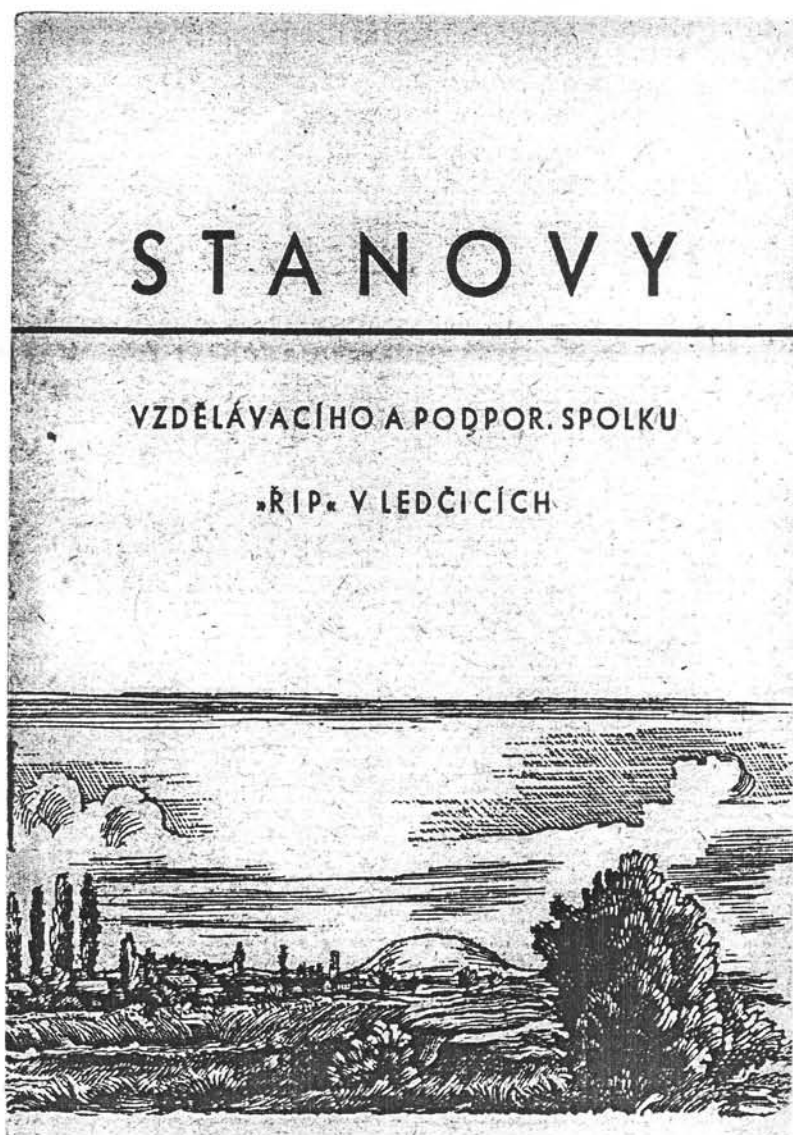
V roce 1955 spolek zakoupil starší dřevěný pohřební vůz ve Stodůlkách u Prahy, který nejdříve garážoval u Cinků, pak u Podolských a od roku 1961 ve staré hasičské zbrojnici.

V roce 1969 bylo zakoupeno v Hořicích pohřební auto za 8 100 Kč.

V činnosti spolku jsou zaznamenány mnohé výlety, zájezdy, taneční zábavy, ale i pomoc škole, zvelebování a úklid vesnice, sběr že-

leza, pořádání Májů, výpomoc při oslavách dne dětí, turnaj přesstokilových siláků, turnaj v nohejbale a další aktivity. Spolek velmi živě spolupracuje s obcí baráčníků z Veltrus a Kralup.

Současným předsedou spolku je pan Václav Zeman, jednatelem Jiří Král z čp. 224, místopředsedou Jiří Bušil, pokladníkem Jaroslav Jansa a praporečnickem Antonín Škabraha. Čestným předsedou je od roku 1993 Josef Král z čp. 224. Členská základna k 31. 12. 1999 čítá 91 mužů a 10 žen. Průměrný věk u mužů je 58 let a u žen 64 roky. Proto je jedním z hlavních úkolů spolku ŘIP získávání nových, zejména mladých, členů. Co říkáte? Nechcete svým členstvím podpořit bohuľibou činnost spolku?

STANOVY

VZDĚLÁVACÍHO A PODPOR. SPOLKU

„ŘIP“ V LEDČICÍCH

Aktualitky

Chybička se vloudila, přijměte omluvu

V minulém čísle Ledčických novinek jsme při korektuře přehlédli chybně uvedený letopočet otevření poštovního úřadu v naší obci. Den a měsíc „sedí“, ale letopočtu chybělo přesně dvacet let. Takže si, prosím, opravte: pošta byla otevřena 1. 12. 1955. Však si mnozí z vás ještě pamatují, že Ledčice přináležely k poštovnímu úřadu v Podhořanech a že odtud veškerou poštu, včetně balíků, na svých kolech

přiváželi poštáci, pánové Pšenička a Tyle. Dnes už není pravdou ani to, že ledčický poštovní úřad sídlí v jedné z místností evangelické fary. Tady naposledy úřadovala paní Verešová 29. 3. 2000. Od 1. 4. oficiálně funguje nová, krásně zařízená a moderní technikou vybavená pošta v budově obchodu paní Evy Chmelové. Popřejme poště, aby nám všem sloužila stejně dobře, jako dosud.

Jak je to s Čepelem?

Máme radost, že obsah našich „novinek“ je tématem výměny názorů ledčických občanů a že se o nich mluví i v místních hospodách. To považujeme za úspěch. Díky. Snad také v každém dalším čísle najdete něco, o čem stojí za to si popovídat. V hospodě u pana Klimenta se osazen-

stvo rozdělilo na dva tábory. Jeden připouštěl, že potok Čepel pramení ve studánce u Srbáku, druhý to vylučoval. Dovolte slovo do diskuse. Vycházeli jsme z přístupného pramene, kterým byl zápis v obecní kronice vedené panem Václavem Vysokým, kde se doslova praví:

*Při obci netečel žádná vřetní řeka ani potok, ale rovy má obec dost. V obci
vyvěrá ve „Studánce u Srbovic“ jeden pramen potoka Čepel (Čiple), který protéká
tímto rybníkem, jež by mohli býti ozdobou obce, což by bylo velmi hezké. U Srbovic
je místo „Lhánův“ by.*

Místní škola vlastní velmi starou mapu, spíše plán obce, a tam je pramen Čepel zakreslen a zapsán také ve studánce u Srbovic. Samotné nás zajímalo, jak se tedy opravdu věci mají. Obrátili jsme se proto na Státní meliorační správu, ale ani z tamějších map není zřejmé, kde se přesně

pramen Čepel nachází. Nevěšte hlavu, pátráme dál. Snad nám pomůže tuto záhadu vyřešit Státní kartografický ústav a my jednou budeme stoprocentně vědět, jak to vlastně s tím naším Čepelem je. Až budeme znát víc, otiskneme výsledek pátrání v Ledčických novinkách.

Zákon je zákon

Na četné dotazy odpovídáme:

- Ke kácení dřevin, byť na vlastním pozemku, potřebujete povolení, přesáhne-li ve výšce 1,3 m obvod kmene 80 cm. Osoby právnické se ale bez povolení neobejdou při jakémkoli kácení
- Zákon je porušován i tím, že obsah fekálních vozů je vyvezen do polí. Je nutno zajet až do čističky odpadních vod.

Ledčická současnost i budoucnost je k nahlédnutí

Chcete využít své právo na informace? Zajímá vás, jaká bude v příštích letech v naší obci občanská vybavenost? Láká vás nahlédnout do právě vznikajícího Územního plánu? Není vám dění v obci lhostejné? Zúčastňujte se veřejných zasedání obecního zastupitelstva, na které (jak

s potěšením konstatujeme) přichází stále více občanů. Máte možnost nahlédnout i do nejrůznější dokumentace. Obecní zastupitelstvo chce pro vaši informaci postupně v Ledčických novinkách uveřejnit též novou Obecně závaznou vyhlášku.

Chcete být na internetu?

Soukromým podnikatelům nabízíme zdarma možnost prezentovat svou firmu na připravovaných webových stránkách Ledčic. Stačí jen vyplnit otištěný formulář a odevzdat jej na Obecním úřadě. Stejnou nabídku obdrží písemně i spolky a organizace působící na území Ledčic.

Prezentace firmy na internetové stránce OÚ Ledčice

Název firmy:

IČO: DIČ:

Jméno majitele (zástupce, jednatele) firmy:

Adresa:

Telefon: Mobilní telefon:

Fax:

Popis činnosti:

.....

.....

.....

Souhlasím s prezentací své firmy na internetové stránce.

Datum: Podpis:

Poděkování

Těmito řádky bychom chtěli poděkovat:

- manželům Martě a Jiřímu Petrášovým za knihy věnované do Místní lidové knihovny a dětem v ledčické škole
- panu Vobořilovi za zeleninu do školní jídelny
- manželům Daně a Liboru Holubovým čp. 69 za knihy do knihovny
- panu Václavu Hýblvi čp. 133 za opravu robotu ve školní jídelně
- Ondrovi a Tomášovi Kučerovým za časopisy ABC věnované dětem do školní družiny
- panu Františku Ebrově čp. 165 za pravidelnou dodávku časopisů do knihovny
- panu Jiřímu Marešovi za pokácení starých stromů u kostela a rozřezání dřeva
- paní Evě Kučerové za věnovanou látku na ubrusy
- Karostavu s. r. o. Kralupy nad Vlt. za dopravu dětí na divadelní představení do divadla Skelet v Praze (18. 4. 2000)
- všem občanům Ledčic, kteří v tak hojném množství pomohli dětem z mateřské školy se sběrem sušené pomerančové kůry

Plynofikace

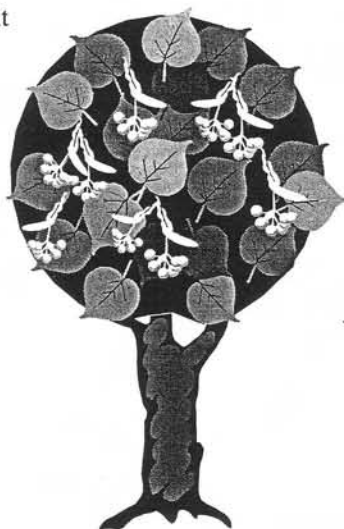
Přípravné práce k plynofikaci obce pokračují. Již je hotov projekt k územnímu řízení. Teď je třeba zajistit vyjádření všech dotčených orgánů, kterých opravdu není málo. Jsou to na příklad Energetické závody, Telecom, Správa a údržba dálnic, Katastrální úřad, vodohospodáři a jiní. Chtěli bychom, aby územní řízení bylo hotovo do konce července a to proto, aby obec mohla požádat o dotaci z Fondu životního prostředí. Žádost je nutno podat do 15. 8. 2000, aby již v roce 2001 bylo možno dotaci obdržet.

Úprava školní zahrady

Jednou z akcí ke zvelebení životního prostředí v Ledčicích bude v letošním roce i přebudování zahrady za budovou místní školy. Terénní úpravy, zasetí trávy a znovuosazení dřevinami a trvalkami se uskuteční za vydatné pomoci Podporovacího a vzdělávacího spolku ŘIP, jehož členové nikdy neodmítli přiložit ruku k dílu. Patří jim za to velký dík.

Zasadíme Lípu druhého tisíciletí

V minulosti bývalo dobrým zvykem zasadit při významných příležitostech náš národní strom – lípu. V roce 1908 byla na školním hřišti zasazena „Lípa Svatopluka Čecha“ a v roce 1919 pak „Lípa T. G. Masaryka“ – ta už dnes před školou není. Byla před léty pokácena, aby udělala místo septiku, který byl nakonec stejně zavezen. Také rok 2000 vybízí nejen k mnoha historickým

zamyšlením a zastavením, ale i k nejruznějším setkáním. Tím by mohlo být i zasažení „Lípy druhého tisíciletí“ na památku posledního roku 20. století, který právě prožíváme. Všichni jste zváni na čtvrtek 27. dubna od 17 hodin k rybníku Srbáku, kde bude po krátkém vystoupení dětí zasazena mladá lipka. Věříme, že se jí bude dařit a že naši obec jednou výrazně zkrásní.

22. dubna – Den Země

Moc rádi bychom se mýlili v tom, že naše modrá planeta má už nejlepší za sebou. Ale chceme-li prodloužit její existenci a nám zachovat místo k žití, musíme ctít řád a pořádek a nezamořovat ji odpadky. Musíme mít stále na paměti, že pořádek se nedělá, pořádek se udržuje. Jinak se začíná stále znova.

Potěšitelné je, že v okolí Ledčic pomalu mizí černé skládky. Je to i tím, že naprostá většina obyvatel má zaplacen odvoz domovního odpadu a že také bezproblémově funguje Sběrný dvůr. Nikomu se tak vlastně nevyplácí vyvážet cokoliv někam „za humna“. Zbývá jen naučit se vyprodukovaný odpad třídit. Považujeme zatím víceméně za přirozené, že použité obaly a zbytky prostě hodíme do koše, ten se vysype do popelnice a tu odvezou popeláři. Nebo že stačí odpad vhodit do kontejneru. Ale do velkoobjemových kontejnerů umísťovaných postupně v jednotlivých částech obce patří jen to, co časem zetjele a ekologicky neškodí. Zatímco sklo, hadry, umělé hmoty, železo a podobně se skladují na mís-

tech k tomu určených – ve Sběrném dvoře nebo ve speciálních kontejnerech u budovy Obecního úřadu. Už i školáci, kteří navštěvují místní školu, se učí odpad třídit. Na vyhlášenou soutěž ve sběru PET lahví reagovali nečekanou aktivitou. První část soutěže již byla vyhodnocena. Nejvíc lahví (500) přinesla Lucka Budková, na druhém místě se umístila Anička Holubová, hned za ní Lenka Hušková. Také všichni ostatní byli velmi pilní. Odevzdali téměř 3000 PET lahví. Však také byli odměněni dvěma obrovskými krásně nazdobenými dorty, které pro ně upekla paní starostka z Lužce. Všechny děti obdržely i drobné dárky a ti nejlepší ještě diplomy. Soutěž pokračuje a už teď je zřejmé, že počet sebranych lahví bude určitě překonán. Děti soutěží také ve sběru dalších odpadových surovin – železa, papíru, hadrů. Stačí je odnést v určené dny do Sběrného dvora. Jen tak si pomalu začínou už i ti nejmladší občané Ledčic zvykat na to, že veškerý odpad je nutno třídit a že je i v jejich silách pomoci Zemi. Jiné místo k životu totiž nemáme.

Naše typy na výlety

- Dne 10. a 11. června 2000 se na památku „Velkého trhu tovarů Království českého“ ve Veltrusích uskutečnil vzpomínkový prodej uměleckých předmětů, dárků, lidové tvorby a podobně. V roce 1754, jako první na světě, uspořádal v poslední dva dny měsíce srpna veletrh textilního, papírenského, skleněného, kovového, kožedělného a dřevěného zboží majitel veltruského zámku hrabě Rudolf Chotek se svým přítelem a spolupracovníkem Ottou Ludvíkem Loscanim. Jako host se veletrhu zúčastnila i císařovna Marie Terezie se svým manželem Františkem Lotrinským a zde také udělovala ocenění nejlepším výrobkům. Určitě stojí za to po 250 letech navštívit „opakování“ velkého trhu tovarů.
- 5. července roku 2000, v den státního svátku – příchodu slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu – se na památné hoře Říp uskutečnil setkání Čechů, tedy nositelů tohoto jména. Samozřejmě, že mohou přijít i Čechové, kteří se jmenují úplně jinak. Pořadatelé předvedou bájný příchod praotce Čecha a jeho družiny na horu Říp, budou zde dvě ekumenické bohoslužby (dopoledne a v podvečer), na úpatí budou atrakce jako o pouti. Město Roudnice zajistí vyhlídkové lety, Povodí Labe pak projížďky po Labi lodí Jiřina. Tato akce je příležitostí dobře se pobavit, poznat také něco z české národní historie a pověstí a prožít unikátní setkání. Ve středu 5. července na Řípu na viděnou!

Ludvík Lát – Na lečické faře (6)

Vzpomínky farářského syna, v Českých Budějovicích 1926, nákladem vlastním, – vytiskla knihtiskárna A. Vimra

My hosté jsme toho nedovedli, naopak, museli jsme se přemáhat ze všech sil, abychom se nedali do smíchu při tom překotně rychlém zpěvu. My, hosté, pravím, nebyl jsem hostem jediným. Pan kmotřínek totiž, aby si tu svoji staromládeneckou samotu učinil poněkud snesitelnější, zval k sobě často hosty, staré i mladé. Se mnou byli tam čtyři mladí evangeličtí kazatelé, kteří tam trávili své prázdniny. Z počátku, než jsme si tomu zpěvu zvykli, leckdy jsme se zasmáli všichni, nejenom já, neboť to byla rychlost! Větší, než rychlost hrubolhoteckých potůčků, pospíchajících o překot přes výmoly a kameny dolů do nížin.

Snídaně byla vždy jaksi slavnostně vystrojena, stůl prostřen sněhobílým ubrusem, nádoby z krásného porcelánu a ve veliké konvici čaj, který jsme doma mívali pouze o svátcích. A máslo, sýr a med. A což teprve ty hovory, to bylo něco, čeho jsem dříve nikdy neslyšel. Byly velmi, velmi zajímavé, někdy vážné a poučné, někdy žertovné a veselé, ale vždy jiné než doma. Pan kmotřínek vypravoval rád o Anglii a Škotsku, někteří hosté pak, kteří také v Anglii studovali, vypravovali o ní též. Na mně, hochu krátkým kalhotkám sotva odrostlého, učinily tyto hovory o Anglii mohutný dojem. Jako by se jimi byla ubohá, ve valašských horách zastrčená Lhota byla přiblížila velikému, rušnému, modernímu, západnímu světu a já s ní. Tento dojem ještě byl zesílen po snídani. Tu vzali všichni pánové do rukou anglické knihy nebo časopisy a usedli s nimi ve velikém hostinském pokoji. V něm bylo mohutné, krásné piáno, několik pohodlných křesel, mnoho židlic a ohromná pohovka. Stěny byly ozdobeny anglickými rytinami a tak bylo mi vždy, jako bych se byl ocitl v jednom s těch salonů, patřících anglickým i škotským lordům, o nichž pan kmotřínek vyprávěl jako o svých dobrých známých. A jaký div, když pánové spolu hovořili anglicky, že i já zatoužil, abych se naučil tomuto jazyku? Jazyku národa, který se k nám, Čechům, tak laskavě choval a jež pan kmotřínek tolik a tak nadšeně chválil.

Pan kmotřínek slavil neděli také tak, jako se slaví v Anglii. V neděli se nic nevařilo ani k obědu, ani k večeři, pouze čaj. Všechno ostatní bylo uvařeno a upečeno už v sobotu a v neděli se jenom ohřálo. K obědu se vlastně nic neohřívало, vše bylo studené, polévky pak nebylo, jen horký čaj. A hned po obědě se šlo zase do kostela, v němž dopoledne byly ranní služby Boží a dětské bohoslužby. Odpoledne byly nešpory a biblická hodina. Po těchto odpoledních navštěvoval pan

kmotřínek nemocné a staré členy sboru. Chodívali jsme společně někdy hodně daleko do osamělých chalup, pasek, dvorů a vracívali se hodně pozdě k večernímu čaji. Po čaji se nesměly číst, jako vůbec po celý den, žádné světské věci, jen něco náboženského bylo dovoleno, anebo hudba, ale jen vážná. Pan kmotřínek byl dobrým hudebníkem a velmi pěkně hrával i těžké skladby, dokonce i Beethovena.

I zpěvákem byl pan kmotřínek znamenitým. V hrubolhoteckém kostele nebylo varhan a tak vedl zpěv pan kmotřínek sám. Zanoťoval vždy a už to šlo rychlým tempem horských bystřin ku předu. A zpívali, zpívali všichni, staří i mladí. Kostel byl vždycky přeplněn, dopoledne i odpoledne, a přímo se otřásal, když všichni Valachové a všechny Valašky, vedeni svým duchovním, z plných plic a od srdce spustili nějaký žalm. Tu i to rychlé, bystřinové tempo se stalo krásným, ba úchvatným, když bylo cítit mohutnost, sílu a plnost života v tom svižném, jak vodopád se řítícím zpěvu.

V neděli nesměl jsem ani na raky, ani na motýle, ba ani svobodně pobíhat po stráních a lesích, nýbrž musil jsem způsobně kráčet ve společnosti pana kmotřína a jeho dospělých hostů.

Svobody jsem užil dost ve všední dny. Tu chodíval jsem nejraději na raky, kterých u nás na Podřipsku nebylo. Také na pstruhy, ale těch jsem chytil málo, kdežto raků dost a to velikých, ba obrovských. Tenkrát ještě na Hrubolhotecku raků nejedli a nechytali, byla jich tedy hojnost.

Při svých výletech a potulkách seznámil jsem se s několika Hrubolhotečany a Hrubolhotečankami. Pásli kozy, krávy a jinou zvěř, pekli brambory a měli všelijaké kratochvíle, jež mívají pasáčekové na pastvě. Mě ze všeho nejvíce zajímala jejich řeč i pojal jsem úmysl, sestavit slovník valašského nářečí. A nejenom to. Usmyslil jsem si také popsat valašský kraj, lid i kroje a zvyky. Pro raky a ryby jsem ovšem svého úmyslu neuskutečnil, ale na několik stránek jsem se přece zmohl. A když jsme jednou psali školní práci, použil jsem svých poznatků a napsal úlohu, s níž byl pan profesor češtiny, jinak velmi přísný pán, náramně spokojen. Ve Hrubé Lhotě napsal jsem také první svou zamilovanou báseň, neboť jsem se tam horoucně zamiloval. A sice do Rázinky, jež se mi zalíbila. Nedožvěděla se sice nikdy o mé lásce, ale což na tom, nosil jsem ji v srdci svém ještě několik měsíců po svém návratu na Podřipsko a dostal nejednou špatnou známku za nepozornost k vůli ní.

Píseň zněla takto:

Ty jsi bílá, něžná holubička,
chtěl bych zlíbat hebká, růžová Tvá líčka,
chtěl bych zlíbat čelo Tvé i oči Tvoje,
kéž bys byla, Rézi, brzy navždy moje!

Sladkou nemoc nevinné, čisté lásky tajil jsem ovšem nejen před Terezkou, ale i přede všemi ostatními. Své city svěřil jsem jedině zápisníčku, a to jak ve formě veršů, tak i kreseb, z nichž ovšem srdce hořící a šípem probodené bylo nejčastější.

Ale ještě jinak hleděl jsem ulevit svým zamilovaným citům. Rozvzpomenul jsem se, že jsem se kdysi učil hře na housle. Na faře našel jsem housličky, jež patřily jednomu z oněch hostů páně kmotřínkových. I začal jsem místo chytání ryb, žab a raků, což se mi zdálo teď náramně prozaickým, housli. Svou hrou neokouzlit jsem, pravda, nikoho, naopak, pan kmotřínek požádal mě, abych svou hudbou okouzloval pouze ptactvo nebeské v zahradě. Tam že je „modrá jeskyně“, jež se k tomu účelu znamenitě hodí. I hrával jsem v „modré jeskyni“. To byla besídka, hustě obrostlá divokým vínem či jinou popínavou rostlinou. Bylo tam temno, vskutku jako v nějaké jeskyni. A protože ve faře bylo zakázáno kouřit, chodili hosté, kteří byli kuřáky, kouřit do této besídky. Kouř pak v oné temnotě, do níž padalo světlo pouze vchodem, měl barvu krásně modrou. Proto tedy oné besídce se dostalo tohoto jména, jež má pověstná jeskyně italská. A tam plakávaly a naříkávaly, ale také vrzaly a skřípaly moje housličky, pějíce, jak jen dovedly, o mém bolestném štěstí.

Na lečické faře a na gymnasiu jsem ovšem brzy přestal myslet na Terezku a teprve po dlouhých letech začal vzpomínat, co se asi stalo s mojí valašskou láskou.

Pan strýček Kašpar.

Strýčků jsme měli několik, ale pana strýčka jenom jednoho. Nikdy jsme neopomenuli, kdykoli jsme o něm mluvili, přidati slovíčko „pan“, což vydávalo svědectví o naší veliké úctě k němu.

Byl to spisovatel a evangelický farář Kašpar, který dlouhá léta působil v Hradišti u Nasavrk, potom na Královských Vinohradech. Z toho, co napsal, i já četl všelicos, zejména povídky, uveřejněné v časopisech „Česká rodina“ i „Evangelické listy“ a hlavně v kalendáři „Orloj“. Tento kalendář měl toto jméno po staroměstském Orloji, jenž tak mnoho zažil, viděl českou samostatnost i slávu, viděl i české utrpení a českou porobu. O tom o všem se u nás často mluvilo, a to nejenom při ranních a večerních pobožnostech. A že pohřbenou svobodu a slávu lze vzkřísit příčinlivostí a pracovitostí a láskou k těm slavným našim předkům.

Pan strýček pak nám byl vždy dáván co vzor lásky k národu i co vzor pracovitosti. Studoval prý zpočátku práva, ale po dvouletém studiu práv se věnoval bohosloví, aby mohl co evangelický farář lépe působit pro národ.

Studoval v cizině, Francii a Švýcarsku, také v Anglii, nejenom v Německu. A mluvil několika jazyky a to výborně. Tatínek sice říkával, že prý dovede několika jazyky i mlčet, a že by mohl být nejen farářem, ale také diplomatem. Tomu však jsem tenkrát ještě nerozuměl, ač jsem si proto pana strýčka tím více vážil.

I jinak mi pan strýček velice imponoval a budil ve mně velikou úctu. Byl stále jakoby zamyšlen a jeho vysoké čelo stále jakoby pokryto chmurami a starostmi. Někdy sice i on se usmál a zažertoval, ale jaksi jinak, než jiní lidé. A proto jsem si nikdy nedovolil ani nejmenší důvěrnosti k němu a stále jsem měl na mysli, on že je člověkem zcela neobyčejným a nad jiné vynikajícím. A což teprve, když jsem se dozvěděl, že mluví jakýmsi jazykem, švédským či dánským, jímž tak hned v Čechách nemluvil, a že tam na severu cestoval, aby mezi těmi severními národy šířil známost o národě českém.

Pan strýček vůbec mnoho cestoval, a tím ve mně vzbuzoval úctu nejvíce. Kdykoliv se vracíval z ciziny přes Podmokly, zastavoval se v lečické faře, neboť měl mou maminku, svoji sestru, velice rád a ona zase jeho. A vždycky po svačině, neboť přijížděl odpoledním rychlíkem, vypravoval nám o zemích, v nichž právě cestoval. A tu jsme všichni napjatě poslouchali, ať už o Anglii, Francii anebo Americe. O Americe jsme slyšeli nejraději, zejména o té strašné bouři, kterou pan strýček na moři zažil, o těch ohromných hrozných vlnách, které si s velikým parníkem pohrávaly a o té nepříjemné mořské nemoci, jež pana strýčka tak nemilosrdně soužila. A tu nám býval pan strýček nejmilejším a nejbližším, když nám popisoval své útrapy a úzkosti. Viděli jsme ho, pokrytého potem a svíjícího se na svém lodním lůžku, jak vzdychá a sténá a touží, aby už té vodě byl konec.

Naši úctu k němu to však nijak nezmenšilo. Stačilo jen vzpomenouti na všechny jeho knihy, kterých byla celá řada v tatínkově knihovně, a zase jsme byli plni úcty a respektu. Ale ještě větší dojem jsme mívali, když nám o panu strýčkovi vypravovala naše maminka, jak se v cizině stýká s učenými a znamenitými lidmi a jak si ho všude váží.

Pan strýček měl jednu zvláštnost, kterou bychom jiným strýčkům neodpustili, ale jemu ano, a to rádi. On nám totiž nikdy žádných dáreků z cest nevozil jako jiní přátelé a známí. Ale my byli vždycky spokojeni s touto okolností a nikdy nic ani neočekávali.

pokračování příště